

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibvs A Ludovico
Maimburgo, Alijsque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

44. Constitutio alia Ejusdem ad impediendam Regaliæ introductionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

Documentum XLIV.

Constitutio Eiusdem Illustrissimi & Reverendissimi Episcopi Apamiensis ad impediendam Regaliæ in suam Dioccesin introductionem.

Die 31. Martij, 1680.

FRANCISCUS Dei & Apostolicæ Sedis gratiâ Episcopus Apamiensis. Cùm nihil Ecclesia habeat magis necessarium majorisque pretij, quàm & libertatem de Officijs Beneficijsque, præsertim Cathedralium Ecclesiarum disponendi (in quibus Canonici alijque in dignitate constituti in partem sollicitudinis Episcopalis regendæque Diocesis, præsertim vacante Ecclesiâ, vocati sunt) & liberam temporalium proventuum administrationem, sine quibus nec Divina Officia decorè peragi, nec Ecclesiæ reparari ornarique, nec habiles ministri sustentari, nec quotidianis pauperum necessitatibus subveniri, nec denique expensæ quotidianæ perferri possunt; Introductio verò Regaliæ utroque hoc jure, saltem vacantibus Ecclesijs, privet, eapropter non alio eam loco, quàm duræ servitutis habere possumus, omninòque illi libertati adversæ, quam Christus suo nobis sanguine acquisivit, ipso etiam Ludovico Juniore teste in sua Declaratione de anno 1137. ubi Provinciam Aquitaniam hujus jugi immunem esse fatetur.

Hic Regaliæ abusus Laicis Regijsque Ministris occasionem tribuit, Cathedralium & Collegiatarum Ecclesiarum, ac præcipua Diocesis Beneficia hominibus sine ulla ad statum Ecclesiasticum vocatione conferendi, sine scientia & pietate adimplendi, nec aliud meritum præ se ferentibus, quàm quòd apud Majestatis Suae Ministros, quibus
istorum

istorum Beneficiorum distributio permiffa est, omnem
industriam collocaverint, ut aliquo Beneficio potirentur;
quod tamen unicum, quamvis alia deessent, si ex spiritu
& disciplina Ecclesiæ res agatur, omnino indignos reddidit
omni Ecclesiasticâ dignitate. Ex quo sequitur, ut qui ad
Episcopatus promoventur, tantùm absit ut personas repe-
riant, in quorum humeros partem aliquam Pastoralis soli-
citudinis securè deponant, sed potiùs, quæ Episcopis boni
aliquid præstare volentibus se omni conatu opponant.

Auget malum damnùmque, quòd, cum denomina-
tio ad vacantes Episcopatus Regij juris sit, numquam Re-
gios Officialis occasio & rationes deficient Regem persua-
dendi, ut nominationem differat, Regaliámque producat,
id quod Divùm Bernardum in eas querelas prorumpere
coegit, quæ *epistolâ* 122. leguntur, tempore vid. Ludovici
Junioris more receptum fuisse, ut Episcopatum collatio
differretur, quo diutiùs eorum proventibus frui liceret.

Postquam ergo tam in Constitutionibus nostris, quàm
alijs publicis actibus justissimas rationes palàm fecerimus,
quæ nos obstringunt, ut, quantum pro nostra virili parte
fas est, libertatem Ecclesiæ contra Regaliám tueamur, fru-
stra etiam adhibitis dulcioribus remedijs, qualia sunt pre-
ces, adhortationes, demonstrationes, privata & publica que
& Canonica admonitiones, cogimur tandem non sine in-
genti intimoque dolore alia & acerbiora remedia experiri.

Quamplurima sunt Oecumenica Concilia, Summo-
rumque Pontificum Constitutiones, quibus contra Bono-
rum juriùmque Ecclesiasticorum usurpatores, eosque, qui
hujusmodi usurpatoribus auxilium aut consilium præstant,
Excommunicatio pronuntiatur, sicque à nobis editæ Con-
stitutiones non tam novas prohibiciones novásque penas
com-

alia
indivisa
ca III
230

complectentur, quàm antiquas renovant applicântque, tan-
tòque magis ad hoc agendum impellimur, quòd Decreta
poenæque à sacris Canonibus sancitæ, non solos Laicos re-
spiciunt, jurium, bonorum, libertatùmque Ecclesiasticarum
usurpatores; sed etiam in Clericos & Episcopos vibrantur,
qui assensum præbent, neque se hujusmodi usurpationibus,
quantùm licet, opponunt, & præsertim Concilium Lug-
dunense adeò inter alia celebre loquens de hoc ipso Re-
galia argumento non solum *cap. 12.* contra illos tam sacu-
lares, quàm Ecclesiasticos, qui obtentu Regaliae in Ecclesijs
hujus juris expertibus vacantia bona usurpant, Excom-
municationis sententiam profert; verùm etiam eos, qui
hujusmodi usurpatoribus connivent, neque uti oporteret
se illis opponunt, fructibus omnium suorum Beneficiorum
privat.

Concilium Avenionense sub Papa Joanne XXII. An-
no 1322. Excommunicationem indicit & illis, qui vacantia
bona Ecclesiarum usurpant, & qui usurpatoribus *gratis*, hoc
est, voluntariè *obediunt*, id quod iisdem ferè verbis in alio
Concilio Avenione æquè habito sub Benedicto XII. Anno
1337. repetitum fuit. Concilium quoque Tridentinum *sess. 21.*
cap. 11. omnibus quacunque dignitate, etiam Regali aut
Imperiali præfulgentibus, sub poena Excommunicationis
interdicat, ne bona & jura Ecclesiastica sibi vendicent; iis-
demque poenis omnes Ecclesiasticos afficit, quicunque hu-
jusmodi usurpatoribus aut consensum, aut operam præstant.

Ecclesia quacunque recepto jam more & antiqua con-
suetudine Regaliae jugo assueverunt, non possunt non ge-
mere, & quamdiu Deo libuerit, hanc servitutem non pa-
tienter tolerare. Eas verò Ecclesias quod attinet, quæ nullo
hactenus titulo aut consuetudine juri Regaliae subjectæ fue-
runt,

runt, earum Episcopi, quippe Pastores Custodésque, suffere potius omnia debent, quam ut antiquam & Canonicam libertatem aboleri, & iugo tam gravi insuetoque Ecclesias suas supponi patiantur.

Qui hactenus titulo Regaliæ Beneficia nostræ Diocesis occuparunt, ambitionis avaritiæque spiritum, quo nimium quantum agitantur, tam claris manifestisque signis prodiderunt, ut omnino conijcere liceat, nullo eos timore censurarum percelli, quas comminati sumus, quasque actualiter incurrerant, licet nimia forsitan conniventia unicum pro excommunicato hactenus denuntiaverimus. Et tamen nullum aliud remedium superest nobis, quo hunc malorum torrentem sistamus impediamusque, ne paucorum exempla in plurium perniciem transeant, irreparabili Diocesis nostræ damno, quam ut has poenas extendamus, ipsique etiam applicemus, qui consilio, auxilio, aut alio quovis modo introducenda in hanc nostram Diocesi Regaliæ auctores fuerint, tantoque magis ad hoc agendum constringimur, quod in hac causa non alias nobis partes vendicemus, quam ut exequamur Decreta Ecclesiæ, idque in materia, quam ad cognitionem & potestatem nostram pertinere nemo inficiabitur; quippe cum in illa non de proventibus tantum Ecclesiæ, verum etiam de collationibus Beneficiorum agatur, quæ utique sunt res spirituales meræque Ecclesiastica: & verò pollicemur nobis, eos, qui privatis lucris minus cæcè obstinatæque adhærent, facile constitutionibus nostris obtemperaturos, nec sacræ Jurisdictionis declinandæ causâ fallaci vanoque effugio profanos Magistratus appellaturos, id quod in causis, quæ connexionem aliquam cum civilibus habent, sæpè multumque evenit.

llia
 edicata
 Ca III
 230

Erunt fortasse etiam, qui, cum Censuras à nobis latic incurrerint, superiorem auctoritatem, à qua absolvantur, appellabunt: verum cum notorium sit, vanum hunc esse irritumque recursum, nihil aliud agent, quam ut contumaciam suam Legumque Ecclesiasticarum contemptum magis magisque contestentur. Et præsertim cum nihil aliud agamus, quam ut quamplura cum Generalia, tum Provincialia, & in Gallijs recepta Concilia exequamur, non potest hæc præsens nostra Constitutio nisi ab illis violari, qui totius Ecclesiæ auctoritati unà aduersantur, necesse alia potestas, præter Pontificiam, quæ hujus causæ cognitionem pro eo statu, in quo versatur, arrogare sibi possit.

Multò minùs eo prætextu Censuras à nobis latic declinare poterunt, quòd non omnes solemnitates adhiberi aliàs solitæ observatæ in præsentì negotio fuerint; quis enim nesciat, accidentia, quæ abesse possunt, substantiæ postponi oportere? neque tunc solemnitates necessarias esse, quando sunt impossibiles, id quod in præsentì causa manifestè contingit; nemo enim ignorat, aliquos de Clericis nostris, qui Decreta à nobis edita insinuare & promulgare sunt ausi, injurijs affectos, intentatisque carceribus absterritos esse.

Persuademus ergo nobis, neminem fore tam sui, pietatisque ac religionis immemorem, qui, ut Clericis gratificetur dignitatum quæstusque avidis, tam gravibus magnisque malis (qualia sunt, quæ ex Censuris, præsertim Excommunicatione, proveniunt) implicare se velit, tantumque abfuturum, ut animæ, DEI, suæque salutis amantes societate eorum, qui anathemate percussi sunt, infici se patiantur, ut potius magno sui merito hanc occasionem, suam erga Ecclesiam obedientiam fidelitatemque contestandi

standi, amplexuri sint, devitando vid. obduratos illos, & ab Ecclesiae Communione separatos peccatores. Quod si aliqui sint, qui, ne levi aliquo emolumento se privent, aut humanis respectibus obaudent, malint Ecclesiae Decretis adversari, ij planè, si in laqueos diaboli incidant, animæque naufragium pariantur, sibi ipsis culpam, non alijs adscribent.

Nos enim quod attinet, Deum toto cordis affectu enixèque precamur, ut in omnes Diocesis nostræ fideles misericordiae & benignitatis suæ fontes effluere faciat, flagella verò justitiæ & iracundiæ suæ clementer avertat. Nec enim in hac causâ, Deo teste, alium nobis finem proposuimus, quàm ut obligationi responderemus, quam nobis Officium nostrum imponit, utque pro virili nostra parte Ecclesiae nostræ libertatem ac jura tueremur, omniumque fidelium curæ nostræ subditorum saluti caveremus, eorum etiam, quorum corpora vibratâ Excommunicatione *potestati Sathanae tradidimus, ut eorum corpora in die Domini salva fiant.* Quod si aliqui sint, qui Ecclesiae poenis abuti, quàm corrigi malint, & remedia ipsius curandis à me adhibita in fomenta potiùs contumaciæ convertant, id quidem maximo dolori nobis erit, quippe cum id Divinæ iracundiæ, quam in hujusmodi obduratos peccatores exercere etiam in hoc mundo solet, præcipuum argumentum sit; illud saltem consolabitur nos, quod vid. omnes partes ministerij nostri expleverimus, omnique metu liberati simus eas poenas incurrendi, quas alioqui timidis otiosisque Pastoribus Propheta intentat; quodque Decretis Ecclesiae obtemperaverimus, ut arma spiritualia pro Ecclesiae juribus defendendis stringamus nobis imperantis.

Has igitur aliàsque ob causas post invocatam Spiritûs Sancti gratiam, postque audita consilia virorum, doctrinâ

& virtute præstantium, sub pœna Excommunicationis ipso facto incurrendæ omnibus cujuscumque statûs ac dignitatis hominibus districtè injungimus, ne pro se, aut pro alijs Prioratus, Canonicatus, Præbendas, aut alia quæcumque Diœcesis nostræ Beneficia titulo Regaliæ petant, neque eorum Possessionem capiant, aut si aliqua impetrârunt, ne eorum fructus sibi vendicare, aut functiones exercere præsumant. Prohibemus etiam æquè sub pœna Excommunicationis ipso facto incurrendæ omnibus cujuscumque statûs ac conditionis hominibus, ne sub quovis Procuratoris, Commissarij, Conductoris, aut alio nomine titulôque Regaliæ proventus Episcopatus, seu Capituli nostri, aut aliorum Beneficiorum Diœcesis Apamiensis, sive in parata pecunia, sive in alijs rebus pretio æstimabilibus percipere audeant. Prohibemus denique omnibus & singulis sub pœna Excommunicationis, ne ad percipiendos distribuendosve proventus nostros, aut obtinenda Beneficia nostræ Diœcesis titulo Regaliæ, exercendâsque eorum functiones, aut alium actum edendam, qui Regaliæ in hanc Diœcesim introducendæ servire possit; ne, inquam, ad hæc omnia, aut istorum aliquid auxilio, aut consilio quovis modo concurrant. Quin potiùs omnes Diœcesanos, ac præsertim Ecclesiasticos exhortamur, ut omni, quâ possunt, honestâ ratione, ac modo, se Regaliæ ejûsque extensionem averfari, ac improbare contestentur. Quia verò Adversariorum potentia in hac præfenti alijsque Constitutionibus nostris promulgandis non permittit omnes, alioqui necessarias, solemnitates observari, ideò declaramus, eas hoc ipso, quòd à nobis publicatæ, & ad valvas Ecclesiarum affixæ fuerint, pro sufficenter promulgatis & publicatis habendas esse, nôsque sine alijs citationibus, monitionibus, aut

infi-

